

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka IV. Rákóczi-ut 20.	
Telefon: 306.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben hához hordva	
egész évre	14.40
fél évre	7.20
negyed évre	3.60
egy hónapra	1.20
Vidékre postán küldve	
egész évre	17.40
fél évre	8.70
negyed évre	4.35
egy hónapra	1.40

Óriási méretű az Isonzó-csata.

Páris, aug. 27. Az Echo de Paris jelenti Rómából: Az Isonzó-csata óriási méreteket öltött és hol előnyösen, hol hátrányosan fejlődik. Az ellenség hatalmas védelmi művei és nagy csapattömegei folytán a csata a legnagyobbak egyike, melyeket Európában valaha megvíváltak.

Meghazudtolják az angol miniszterelnököt az oroszok

Az oroszok nem ellenzik a stockholmi konferenciát.

Stockholm, aug. 27. A pétervári munkás- és katonatanács kijelentette, hogy sem Kerenszki, sem Terescsenko nem intézett levelet Lloyd George-hoz a stockholmi konferencia dolgában. Lloyd George ugyanis azzal izgatott a stockholmi konferencia ellen, hogy Kerenszki olyan levelet intézett hozzá, melyben ő sem helyesli a stockholmi konferencia eszméjét. Terescsenko azon fáradozik, hogy a szövetségeseket rábírja arra, hogy az utlevél tilalmat vonják vissza.

Az olaszok súlyos veresége.

A Sajtószállásról jelentik: Az ellenséget a Monte Gabrielérről, melyet megtámadott, visszavertük és igen súlyos vereséget okoztunk neki. Az Isonzó-fronton ma reggel heves zivatarok voltak.

Lemondott-e az új orosz hadügyminiszter?

Pétervár, aug. 26. A Pétervári Távirati Ügy-nökség azokat a jelentéseket, melyek szerint az orosz hadügyminiszter, Szavinkov visszalépett, koholtaknak mondja, mert a kérdés még nem dőlt el.

Eredménytelen olasz támadások.

London, aug. 27. 26-án a Bainsizzo-fensíkon a harcok tovább tartottak. Az olaszok támadásai eredménytelenek voltak.

Forrongás Olaszországban.

— A kenyér vagy a háború miatt. —

Lugano, aug. 26. A turini Stampában tegnap a cenzura az összes helyi híreket törülte. A többi olasz lap hosszú cikkekben foglalkozik a turini eseményekkel anélkül, hogy közölné, hogy tulajdonképpen mi történt. A lapok intik a kormányt, hogy kövessen el mindent, hogy ezek az események ne ismétlődhessenek. A Corriere della Sera azt mondja, hogy a turini eseményeket nem lehet csupán a kenyér hiányának tulajdonítani. Ha a népben meg volna az igazi áldozatkészség és nem hallgatna a szocialista agitátorok háboruellenes lázításaira, akkor a kenyérnek egy napos hiánya nem izgatná fel különösebben. A kormánynak tehát az eddiginél sokkal nagyobb szilárdsággal és eréllyel kell a bűnösök ellen eljárni.

A felhetetlen, uzsorás paraszt.

Sokan irigységgel gondolnak a falu jólétére és egy bizonyos, kereskedőket pártfogoló sajtó szítja is a városiak haragját a „felhetetlen, uzsorás paraszt” ellen.

Pedig a háborús gazdálkodás mérlegét eddig még igen kevesen készítették el. Nagy átlagban inkább csak külső jelekből itélték meg a nyereséget, abból, hogy a parasztság az adósságait kifizette, hadikölcsönt jegyzett, takarékbetéteit gyarapította. De arra kevesen gondoltak, hogy ennek a pénznek egy része tulajdonképpen üzemi beruházás, amit egyrészt a mezőgazdasági cikkek példátlan árdrágulása, másrészt pedig az anyagihiány miatt nem lehetett felhasználni, másrészt pedig elmaradt javítási, építési és más befektetéseknek a költsége.

A háború alatt senki a háztető roskadozó gerendáit ki nem cserélte, senki új szekeret nem vett, elszakadt istrángjait mindenki madzaggal, kötéllel toldotta-foldozta, senki új tenyészbikát nem vett, mert mindennek árát felhajtotta az anyag- és munkáshiányon kívül a kereskedelem tultengése.

Azt a sok kárt, amit a mezőgazdasági üzem a háború folyamán szenvedett, a béke első napjaiban jóvá kell tenni és ehhez nagyobb arányú tőkék szükségesek. Csak ezeket rakták félre a földművesek és az avatatlanok szemében ez látszik nagy háborús jövedelemnek. Nagyon helyes is, hogy így eselekedtek, mert a háború után előreláthatóan megdrágul és kevés lesz a pénz és a szükséges gazdasági reformokat így bajosan foganatosíthatják.

A gazdasági cikkek ára általában maximálva van, a mely megszabás sokkal kisebb százalékkal emelkedett, mint például az ipari cikkeké. Egyedül az élőállat ára maradt szabadon, a megha-

tározás nehézsége miatt. Meg kell gondolni azonban az állattartás irtóztató költségeit, azt, hogy erőtakarmányt kapni ma szinte lehetetlen és annak tápértéke is sokkal csekélyebb, mint békeidőben; a takarmánygabona jó részét pedig a gazdától majdnem ugyanazért az árértékért rekvirálták el, amennyiért a sokkal kisebb értékű pótlékot kapja. Meg kell végül azt is gondolni, hogy különösen a tejgazdaság jövedelmezőségénél az állatokat kezelő személyzet minémisége is nagy szerepet játszik és miután a legkiválóbb mezőgazdasági munkásokat úgy a tehénészetekből, mint a zöldségtermelésből elvitték, ma sokkal drágább árértékért ugyanazt a munkát aszszonyokkal, gyermekekkel, tudatlan hadifoglyokkal kell ellátni. Ez bizony hátrányosan befolyásolja nemcsak a mezőgazdasági cikkeknek amennyiségét, hanem az azokból származó jövedelmet is.

Fölösleges tehát annyira a hónapok alá nyulni éppen a kereskedőknek, akik bizony nem tagadják meg maguktól a nyereséget sem a madzagon, sem az edényeken, sem a pipaszáron, sem a pálinkán, sem semmiféle dolgon, mire a parasztnak szüksége van. Mi azt hisszük, a közönség szemébe való porhintés, félrevezetés céljából éppen a kereskedők mondják a parasztot uzsorásnak. Ez pedig egy kicsit furcsa.

Nyolc gőzöst elsüllyesztettek.

Berlin, aug. 27. Wolff-jelentés: Az Atlanti Óceánon és a Biscájai-öbölben buvárhajóink 8 gőzöst süllyesztettek el.

Francia-görög szövetség.

Stockholm, aug. 27. A francia és görög szövetséget megkötötték.

A fölmentettek bevonulása.

Okt. 1-ig adható bevárasi engedély.

A honvédelmi miniszter átiratot intézett Szabadka város katonai ügyi hatóságához s hivatkozással a fölmentési eljárással összefüggő nagy munkatorlódásra és az ezzel kapcsolatos kisebb sérelmekre, újra hangsúlyozza azokat a szabályokat, melyeket a fölmentés körül figyelembe kell venni.

A legtöbb panasz abból eredt, hogy egyes katonai hatóságok figyelmen kívül hagyták a honv. miniszter ama rendelkezését, mely szerint az időlegesen fölmentett egyének fölmentése általában meghosszabbítottnak tekintendő.

Erre nézve az az általános szabály, a honv. minisztérium egy előbbi rendelete értelmében a revíziós névjegyzékbe felvett, időlegesen már fölmentve volt egyének fölmentése, ha időközben fölmentésük hatályon kívül nem helyeztetett, — a revízió egész tartamára, vagyis amíg rájuk nézve döntés nem történik — meghosszabbítottnak tekintendő.

E meghosszabbítási engedélyek a katonai hatóság egyidejű értesítése mellett a fölmentési igazolványra rávezetendők.

Azok számára, kik új fölmentési iránti kérelmüket a revíziós névjegyzék szerkesztésének idejében adták elő, a július 31-ig adott bevárasi engedély szeptember hó 30-ig meghosszabbítható.

Ugyancsak szept. 30-ig adható bevárasi engedély azoknak is, akiket a revízióval meghatározott időre, pl. aug. 31-ig mentettek föl, de további fölmentésükért újabb kérelmet adtak be és ezt az elsőfokú véleményező hatóság javasolja. Talán ilyen eset van legtöbb Szabadkán, mert itt sok pótolhatatlant behívtak szept. 1-e előtti időre.

A járási főszoigabirák és a városi polgármesterek jogosítva vannak oly esetekben, midőn egyes behívások az érvényben levő rendelkezések vagy bevárasi engedélyek figyelmen kívül hagyása következtében történtek, az illető egyén bevonulását mindaddig saját felelősségükre felfüggeszteni, amíg a tényállás a katonai hatósággal tisztázott.

A jegyesek is asszonyok.

Tegnap jelent meg a hivatalos lapban Wekerlenek egy rendelete, mely már tegnap mindjárt életbe is lépett és amely szerint oly nő kérelmére, aki jegyese volt a harc-téren elesett vagy az ott szerzett sérülés vagy betegség következtében meghalt katonai egyénnek a belügyminiszter az igazságügyminiszterrel egyetértve megengedheti, hogy a nő a meghalt katonai egyén nevét akként viselje, mintha felesége lett volna, feltéve, hogy a meghaltnak komoly szándéka volt vele házasságot kötni és ennek nem állott volna útjában valamely elháríthatatlan házassági akadály, a névviselés megengedése pedig a meghalt iránti kegyelettel a közérkölciség szempontjából nem ellenkezik. Kiskorú nő kérelméhez törvényes képviselőjének hozzájárulása szükséges.

Ugyanígy viselheti a katonai egyén nevét királyi kegyelemmel

törvényesített gyermekének anyja is, ha neki ezt a királyi kegyelem külön megengedte.

A nőnek a megengedett névvise-

selés jogán felül nincs igénye a házasságkötésből folyó egyéb jogokra. Az engedélyt a nő születési anyakönyvében fel lehet jegyezni.

Nem megy ki a város testületileg a főispán elé.

— Még Baloghy Ernőnek sem örül Szabadka. —

(Saját tudósításunk.) Tegnap, vasárnap volt az a városi közgyűlés, amelyen hivatalosan tudomására adták a szabadkaiaknak, hogy kaptak főispánt, Baloghy Ernő dr. személyében. Majdnem száz ember összegyűlt a rendkívüli közgyűlésre délelőtt 11 órára a sötét közgyűlési terembe. Nem beszéltek a törvényhatósági bizottsági tag urak. Nagyon komoroknak akartak látszani. Ereztetni akarták daeukat, mely a munkapárti szabadkorszak letüntével fölébredt bennük.

Kömeren, majdnem mogorván fölépedit az emelvényre a polgármesterrel élén a városi tanács. Egyetlen tárgya volt a gyűlésnek: a főispánválasztás tudomásulvétele és a főispán fogadtatásának megbeszélése. Az első részt el is intézték a közgyűlésen: tudomásul vették az új főispánnak a kinevezését. Az erről szóló értesítést fölolvasták és amint benne előfordult Baloghy Ernő dr. neve, kissé megpihent a fölolvastó. De hiába... Néma esend... Egyetlen mukkanás sem hallatszott, egyetlen hang sem merte kimondani az örvendező éljen szót. Senkise sem éljenzett.

Szabad a gabonavásárlás.

- Buza, kukorica, liszt, zsir vanbőven, - de uzsoraáron. -
— Leleplezések a horgosi piacról. —

(Saját tudósításunk.) Minden gyerek tudja ma már, hogy semmiféle gabonát nem szabad ma szabadon vásárolni, mert az ország érdeke úgy kívánja, hogy az állam, a miniszterek mérjék ki minden emberi szájuak, sőt minden állatnak a maga élelempercioját. A becsületes emberek, ha kevés nekik a kimért adag, megelégszenek vele, de csalók, akik többi embertársaikat mindenképpen megakariják rövidíteni mindig akadtak. Sajnos, most ilyenek alighanem sokan is vannak. De hogy a család egészen nyíltan történjék, a rendőrség szemeláltára és mégis annak beleavatkozása nélkül, az majdnem hihetetlen. Pedig hogy megtörtént a dolog, arra több tanu is van. Egyébként felhívjuk a följöttes hatóságok és elsősorban az alispán figyelmét azokra a szörnyű visszaélésekre, amelyek Horgoson folytak. Horgosnak már régóta megvan az a híre, hogy ott mindent kapni, aminek tilos az árusítása. Nyíltan, a piacon árusítanak mindent, a rendőr előtt, még pedig borzasztó magas áron.

E hírek után indulva tegnap, vasárnap reggel a horgosi hetipiacra kiment egy uriaszony Szabadkáról. Sok bankót vett magához — pénze van — és hozott magával a déli vonattal sok olyant, amit Szabadkán nem lehet kapni. Az ő adatai alapján közöljük a következőket. A horgosi piacon egészen nyíltan méri a sok tonyai asszony a rozslisztet. Egy liternek az ára 1.40 korona. Az árpa literje 1.50, a búzáé 1 korona. És ez a buza gyönyörű tiszta; egy szem konkoly sincs benne. A ku-

senkise örült az új főispánnak. Vagy talán örültek úgy belülről egy páran mégis, csak éppen egymástól félték.

A fölolvastó ment tovább...

A törvényhatósági bizottság — a tanács javaslatánál fogva — hódolattal veszi tudomásul ezt a királyi legfelsőbb elhatározást és a főispán óhajának megfelelően szeptember 1-én délelőtt 8 órakor beiktatja hivatalába, megfelelő, de a háboru által korlátolt ünneplésséggel fogadja.

Eddig tartott a közgyűlés. Mikor a polgármester már berekeszkette és a folyosón volt a pár ember, még utánuk kiáltott a polgármester, hogy a főispán fogadtatására a vasuti állomásra, akinek erre érkezése lesz, jőjjön el. Találkozó ott kinn az állomáson: közös kivonulás nem lesz. Minek is? Majd megmutatja Baloghy Ernő dr., a függetlenségi eszmék kiváló harcosa, hogy jobb, ha tetteiből, tettei után becsülik meg és tisztelik, mint ha esetleg előre hajlodozának előtte a mungók — képmutatásból

Az utolsó előtti palicsi hangverseny.

(Saját tudósításunk.) Szombaton este volt az idén az utolsó előtti házi hangversenye Palicsnak. A fűrdő közönsége, mely — 2-3 állandó csacsogó kivételével — mindig mély áhítattal vett részt a hangversenyeken, — megmutatta, hogy nem akar készakarva gánzeszködni lenni, mikor nem mindig elsőrangú művészek léptek föl a szombat estéken. Háboruban ez nem is lehet. A műkedvelők is nagyon kitétek magukért. Különösen elbájt mindenkit a most először szereplő Taksony Piroska finom éneke. A kislány a hangáryalatokat és bennük az érzést majdnem teljes tökéletességgel tudta visszaadni. Igazi művészi tehetség rejlik benne. Jól szavalt Jakobcsics Jenő. Mikosevich Margitka, mint „személfelügyelő” kitűnően szórakoztatta a publikumot. Havas Leona, Spányi Erzsike kitűnő zongorakiséretével szokott szép hangján, hatásosan énekelt 2 dalt. Szabó Gyula, a konferáló, az örökké humoros bohém, remek csavargó-alakot játszott. Egy névtelen hadnagy (Sebestyén Sándor) szórakoztatott a poloskájával és Pókainéjával, öblös hangján. Laki Oszkár né szép darabját: „Marsca helyet keres” adták elő szép háttal Legáth Mancsi, Pfalz Mancsi és Szabó Gyula. Végül Weber Böske zongorázott kiváló technikával.

Jegyző és ügyvéd, aki csempész.

— Kukorica- és lisztesempészésért följelentett bácskai jegyzők. —

Saját tudósításunk. Veperd, aug. 27

Faller Alajos dr., egyik bácskai község volt jegyzője, most zombori ügyvéd, Bács-Bodrog vármegye tiszteletbeli alügyésze, 1917. június 11-én kukoricát és lisztet szállított magának Veperdről Zomborba, még pedig Urmayer Konrád kocsián 10 zsák kukoricát, Erhard Sebestyén kocsián 7 zsák kukoricát, Rittner Jakab kocsián 2 zsák kukoricát és 5 zsák lisztet, Nuss József kocsián egy zsák kukoricát és egy zsák lisztet vitetett Zomborba a Flórián-utca 32/a szám alatti lakására. Ez azonban csak egy része a községből elszállított gabonának. Nuss József maga 30 zsákra teszi annak a kukoricának a mennyiségét, melyet Faller zombori padlásán látott. Mások azt állítják, hogy az említett 5 zsák lisztet kívül Szabó György még 7 zsák lisztet szállított.

Bichler Boldizsár, Veperd község jegyzője jelen volt a kukorica felrakásánál. Ezt tanúsítják az eddig megnevezett emberek, akik egyébként a legnagyobb jóhiszeműséggel jártak el, úgy gondolván, hogy Faller Alajos dr. mint ügyvéd tudja a törvényeket és rendelkezéseket. De még inkább meglepettette őket az a körülmény, hogy a felrakásnál Bichler Boldizsár jegyző volt jelen, akinek kötelessége a csempészést megakadályoznia.

Mindezekről a dolgokról a veperdők följelentést küldtek Scultéthy Ferenc dr. megyei alispánnak a kulai főszoigabirónak, az ujvidéki határrendőrségnek és az Országos Közéletmezősi Hivatalnak Budapestre.

— Pénztárcát találtak. Szürkeszínű női pénztárcát találtak Palicson. A tárcában pénz is volt. Igazolt tulajdonosa átveheti Spitzger Arturnál Palics, Bán-villa.

NAPI HIREK.

Tisztek kinevezése. Főhadnagyok lettek: Szabó Béla, Barabás Béla, Balogh Gábor, Szemén Menyhért, Krauser Adolf, Letovác Sándor, Náduvári János, Mack István, Sznomák László, Szeredai Ernő, Urményi Gyula, Vass Károly, Lenhardt János, Bulyovics István, Mucsy Inre a 86. és Simon László, Schneider Rikárd, Győző Lajos, Effenberger Antal, Farkas Zoltán, Mezei Lajos, Takács Sándor, Kell Vilmos a 23. gyalogezredben. Strasser Jenő és Faragó István a 8. husz. ezredben. **Századosok:** Szlaveticki gróf Orsich Nándor és Dömeházi Spányik Marió a 8. huszár-ezredben.

Egyházmegyei hírek. Nacs Lajos szabadkai kórházi lelkész és hitoktató Szabadka sz. Terézbe káplánnak küldetett. Szommer Károly monostorszegi káplán szabadkai kórházi lelkész és hitoktató lett. Szoboda Lajos ugyanott hitoktatóvá kinevezetett. Kápláni minőségben áthelyeztetett: Bertron Ferenc Csonoplyáról Monostorszegre, Ivánovics András Bajmokról Csonoplyára, Ternay György Horgosi káplán katonai szolgálatra behivatott, Horgosra ideiglenesen Lencsér Péter magyarkanizsai káplán küldetett.

Kinevezések a tanfelügyelőségben. Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter Fehér Béla okl. polgári iskolai tanárt, szeredi polgári iskolai igazgatót a Bács-Bodrog vármegyei kir. tanfelügyelőséghez a X. fizetési osztály 3. fokozatába kir. tanfelügyelői töltséggé, Schlegel Károly szabadkai és Deyer György dr. újvidéki kir. tanfelügyelői iskoláztatókat a IX. fizetési osztály 3. fokozatába iskoláztatókká kinevezte.

Uj női kereskedelmi szaktanfolyam. Örvendetes az a hír, melyet Ujverbászról kapunk. A polgári leányiskolával kapcsolatban az 1917/18. iskolai évben női kereskedelmi szaktanfolyam nyílik meg Ujverbászon, ha arra legalább 25 tanuló jelentkezik. A női munkakerőre ugyanis mindinkább nagyobb szükség van és azoknak a lányoknak, akik nem járhatnak 3 évig a gyakorlati kiképzést nyújtó felső kereskedelmi iskolákba, legalább azt kell minél több helyen biztosítani, hogy némi kereskedelmi ismereteket szerezzenek.

Tanárok előremenetele. A kultuszminiszter Csetri Károly zombori állami főgimnáziumi tanárt a VII. fizetési osztályba, Polay Vilmos dr. Kovács Antal zombori állami főgimnáziumi tanárokat, Grabler Ida és dr. Miskolezsné Dvorszák Katalin, továbbá Csajkásné Fetsch Aranka szabadkai állami felső leányiskolai r. tanárokat, Hauschka József, Rátvay József, Császár Gyula, Engyel Ferenc újvidéki főgimnáziumi r. tanárokat a VIII. fizetési osztályba kinevezte.

Bácskai csererokkantak hazakerzése. Legújabbban megint csererokkantak érkeztek Budapestre, akiket a Pénzünteték Hadikórházába szállítottak. A rokkantak közt vannak a következő bácskaiak: Bertanovics Ferenc, Radics Márk, Sztójkop Sztankó a 6-es honvédek közül, Balog György, Borka Salamon, Mendler Gottfried a 23.

gy-ezredből és Kassiu Lajos a 86. gyalogezredből.

Krizse és Korhecz. Ez a két név két munkás férfit jelölt mindig Szabadkán. Krizse József dr. városi főjegyző, aki a 86 osoknál szolgál a menetszázadban van, továbbá Korhecz Celestín, annak idején a hadsereg részére a gyapju- és fémrekvirálásnál oly díszes buzgalmat fejtettek ki, hogy a Gyapju- és Fémközpont szükségességnek tartotta megleghangu elismerésének mindezekért hivatalos íratban való kifejezésre juttatását. Mi, akik tudjuk, ismerjük az ő munkájukat, csak örülünk a munkás fáradozás ilyen erkölcsi jutalmának.

Beiratások a róm. kath. női felső kereskedelmi iskolába és az egyéves szaktanfolyamba. A folytatólagos beiratások szeptember hó 1-én, 3-án és 4-én lesznek. 5-én Veni Sancte, 6-án osztályrendezés és az előadások kezdete. A szaktanfolyamon az osztályrendezés és az előadások kezdete szeptember 10-én délután 2 órakor lesz. Beiratások alkalmával a tanulók a szülők kíséretében jelenjenek meg és a négy középiskola elvégzését igazoló osztálybizonyítványt, születési anyakönyvi kivonatot és újraelteltési bizonyítványt hozzák magukkal.

Honvédek kitüntetés. Igan sok hatos honvéd kapott megint bronzérmeket. Ezek a következők: Bata András, Eng Frigyes, Ferenczi József, Szabó Mihály, Tóth János úzedekek, Milánov Sándor, Wacker Károly őrvezetők, cimzetes tizedesek, Deanovits Zsiván, Koesis József, Malagurszki Péter, őrvezetők, Balázs József, Bogdanov Péter, Burglaard Henrik népfőlkelők, Bodor Gyula, Budanovits Balázs, Dudás Gergely, Eisele Fülöp, Franciskovics Antal, Jáki Mihály honvédek, Eszes Antal, Hajduk András, Illin Lehel, Kiss Sándor, Kolbász Dénes, Kovács János, Kovács Lajos, Kresalek Béla, Landovits Máté, Márkus János, Mermelstein József, Milunovics Lukács, Molnár István, Papp János, Rákosi Lajos, Sáfár György, Szekulics Antal, Szivel Lukács, Szoboszlai János, Cz. Tóth János, Trbity Szever, Varga János, Vass István, Werner Fülöp, Zagyi János népfőlkelők. Kókai István, Vörgies György tart. honvédek és Mátity Pál honvéd.

Eltörtött egy vasúti kocsis tengelye. Izgatottan várta mindenki Szabadkán tegnap délután a budapesti személynematot, mely az újságokat hozta. Egy óra helyett azonban csak 4 órakor érkezett meg, de komolyabb baja nem történt; egy kocsinak a tengelye törtött el Kiskunlacházán a kocsis kisiklott a sinről és elzárta a pályát. Három óra múlva rendet teremtetek és jöhettek a vonat.

Beírás a községi polgári leányiskolába. A helybeli községi polgári leányiskolában (az áll. felsőbb leányiskola épületében, a Czorda Bódog-utcai bejáratnál) a javító- és tantervkülönbözeti vizsgálatok szept. 1-én d. e. 8-12-ig; a beiratások pedig szept. hó 3, 4. és 5. napján, ugyancsak 8-12-ig lesznek. A tandíj az egyéb járandóságokkal együtt az egész évre 35 korona, mely két részletben

fizetendő. Akik a tandíjmentesség-re igényt tartanak, ez iránti felszerelt kérvényüket a beiratkozás alkalmával az utolsó iskolai bizonyítvánnyal és anyakönyvi kivonattal együtt tartoznak benyújtani. Azok a szegénysorsu tanulók, kik tankönyveket is kérnek, ugyanez alkalmával kötelesek kérvényüket osztályfőnöküknél átadni.

Kevés a fa. Ha az egész várost a nyakunkba vesszük is, alig tudunk annyi fát kapni, hogy a szerény ebédeinket megfőzhessük vele. Protekció kell hozzá, ha egy pár métermázsát akarunk venni. Nem tudjuk, hol lehet a hiba, de önkénytelenül is arra kell gondolnunk, hogy csak nem termelt kevesebb, mint más években. Talán a munkaerő a kivágáshoz, vagy talán a szállítási engedélyek hiánya okozza ezt a nagy famizériát? Akárhogy van, de nincs rendjén, mert ha már nincs annyi liszt, kukorica, vagy burgonya, hogy a szegény városi nép jóllakhassék, legalább a fájuk legyen majd meg és ne vacogjanak éhesen a fűtetlen földes szobában, majd ha beköszönt a tél.

Kitüntetés. Újlag dicséret elismerést kaptak a kardokkal: Neményi Kónc István, a 9. honvéd huszárezrednél beosztott 4. honvéd huszárezredbeli százados.

Csak egy passzióból megszurták. Szaulics Pál 17 éves Máv. kocsitoló nyugodtan beszélgetett a nénjével az este 11 óra tájban a Vuocsidolban a házuk előtt a padon. Két csavargó arra ment és minden szó nélkül megszúrta az egyik Szaulicsot a jobb felsőkarján. Az ismeretlen szurkáló megugrott. Szaulics sebét a mentők kötötték be.

A legszeretreméltóbb pincér. A pincérekre ritkán mondják ezt a jelzőt, hogy szeretetreméltó. De ha vannak ilyenek, hát azok között is bizonyára a legszeretreméltóbb a palicsi nagyvendéglő főpincére, mert ő már éjjeli zenét is kapott, sőt egy bunyevác legénytől szerelme jeléül nagyon szép virágcsokrot is. Egyik éjjel ugyan is szobából a nótákat húztak az álmos zenészfűk az ablaka alatt (5-ös számú szoba a nagyszállóban) reggelre kelve pedig gyönyörű bukétát talált a szobája külső kilincsére akasztva. Mint a dolog kiderült, az éjjeli zenét adó bunyevác legény azt hitte, hogy szíve választotta az 5-ös szobában lakik, pedig a szomszéd 4-es számú szoba az évé. A főpincérben — aki így akaratán kívül lett ennyire „szeretreméltó”, volt aztán annyi igazi szeretetreméltőség, hogy a tévedést észrevéve a maga nevében kedveskedett szeretetreméltóan a csokorral a bunyevác hölgynek. A esetben persze kitűnően mulat egész Palics.

Nem lesz krumpli. Nem egyszer merül fel az a kérdés, mit is fogunk tulajdonképpen a télen enni. Minden lépten-nyomon azt halljuk a tanyai gazdáktól, hogy a nagy szárazság következtében nem fejlődhetett ki a krumpli és maguk a termelők is azon törők fejüket, hol szerezzék be téli szükségletüket. Tanyai asszonyok, mi-kor a szabadkai piacra hozzák betermelt kevés nyári főzelékféléjüket, kérdezik a tőlök vásárló uri emberektől, nem írja-e az újság, hol lehet majd krumplit venni, mert nekik maguknak is szükségük

volna rá. Annyi sem termett nekik nagy darab földesek, hogy a esaládnak elég volna télire. Az egész Bácskában nagyon rossz burgonyatermés van. Nem kevésbé rossz a kukoricatermés is, úgy-hogy eddig az ország minden egyes részéből csak panaszok merültek fel már pedig nem lehet ezekkel jóllakni.

Szurkálás délben az utcán. Milánkovics István 23 éves 6. honvéd gyalogezredbeli katona tegnap délben 12 órakor a feleségével a Bajai-uton haladt hazafelé. Utközben elmentek egy kis beszélgető társaság előtt. Egy Oravecz Gergely nevű legény, aki ott beszélt 3 társával, összeszóalkozott Milánkovicsal és a bal lapocka alatt megszúrta. A megszurt katonát a képezdei kórházba vitték, hol ma már jobban van.

A Krausz-malom ügyének tárgyalása. Megirtuk, hogy Krausz Gábor visszaélései ügyében Brestyánszky Miklós dr. rendőrkapitány ma tart tárgyalást. A kihágások letárgyalását azonban máról esütörtökre halasztották el.

Ujvidéki válogatott — Szabadkai MTE. (1:1). Szürke, nivótlan mérkőzésben volt része az elég szép számú közönségnek, akik inkább a repülőversenyt szerették volna végignézni. De sajnos, elemosta ezt is az eső. A gólarány nem hü kifejezője a két csapat tudásának, mert Ujvidék határozottan jobb volt a muakások csapatánál.

Kereskedőtanoncok beiratása. A kereskedőtanoncok iskolaigazgatósága felhívja a kereskedőket, hogy tanocaikat szeptember hó 3-10 között naponként délután 5-6-ig a kerdskedő tanonciskola helyiségében irassák be. Akik a jelzett időn belül tanulóikat be nem iratják, igazolatlanul mulasztóknak tekintetnek és további eljárás végett az iparhatóságnak jelentetnek be.

Iskolai beiratás. A felső leányiskolába és leánygimnáziumba a beiratások szept. 3-án, 4-én és 5-én d. e. 9-11-ig lesznek. Az előadások 6-án d. e. 8 órakor kezdődnek. Az iskola igazgatósága értesíti a szülőket, hogy a leánygimnázium ötödik osztályába ezennel csakis az juthat köznevelési és feltétlenül, aki az alsó osztályokat is az intézetben végezte. Beiratásra a tanulók személyesen, szülei kíséretében, megfelelő okmányokkal (iskolai bizonyítvány, születési anyakönyvi kivonat, oltási bizonyítvány) jelentkezzenek és 16 kor. 30 fillér felvételi díjat fizetnek.

Főszerkesztő: Pinterits Károly igazgató, Budapest.
Főmunkatárs: Dr. Fontányi József ügyvéd, Szabadka.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövötkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám

Valódi amerikai fogak és fogsorok

Különlégségek fogászati munkákban, arany és platinából, valamint arany és platinafogak, koronák és hidak, ugyanintén szájpadiás nélküli fogak. Foghúzás teljesen érzéstelenítve és fogtömések (plombok). Schaffer Géza vizsgáló fogtechnikus, Szabadka, Kossuth-u., Prékesház.

Telefon Interurban 561.

22660. tan. sz. 1917.

Földhasznóbérbeadási hirdetmény

Szabadka sz. kir város taaácsa köz-hírré teszi, hogy a város tulajdonát képező és a jelen hirdetményben felsorolt földek az 1917-18. gazd. évre az alább kitüntetett napokon a helyszínen tavaszi vetés alá hasznóbérbe adatnak, **ugy mint:**

I. F. évi szeptember hó 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13 és 14-én reggel 8 órakor: a bajmok-uradalmi I., II., III. és IV. ny. 2430 hold 500 négyszög öl.

II. F. évi szeptember hó 18, 19 és 20-án reggel 8 órakor: a bajmok-kaponyai I., II., III. és IV. ny. 1011 h. 100 négyszög öl.

III. F. évi szeptember hó 21, 22, 24, 25, 26 és 27-én reggel 8 órakor: a csantavéri uradalmi I., II. III. és IV. ny. 1721 h. 1100 négyszögöl.

IV. F. évi szeptember hó 28-án reggel 8 órakor: a radonováci, illetve a volt földmives iskolai 144 lánca.

V. F. évi szeptember hó 29-én reggel 8 órakor: Tavankuton és alsó Csikérián azon hadbavonultak földjei, akik, valamint hozzátartozóik munkaerő hiányában bérelt földjeiket nem művelhetik.

VI. F. évi október hó 3-án reggel 8 órakor Csávolyon: azon hadbavonultak földjei, akik, valamint hozzátartozóik munkaerő hiányában bérelt földjeiket nem művelhetik.

Megjegyeztetik, hogy a bajmoki és csantavéri földek után a hasznóbérlő által holdanként 80 fillér örzési díj fizetendő, továbbá, hogy a bajmok-uradalmi és csantavéri uradalmi földek 5-5 holdas, a bajmok-kaponyai 2 és fél holdas, a radonováci földek pedig 2 lánccos parcellákban lesznek hasznóbérbe adva.

A hasznóbérszösszeg felerésze az árverés alkalmával az eljáró bizottságnak a helyszínen, másik felerésze pedig az 1918. évi március hó 1-ig a város házipénztárába lefizetendő.

Az árverés egyéb feltételei a hivatalos órák alatt a város gazdasági ügyosztályában, illetve az árverés alkalmával a helyszínen meg tudhatók.

A bérelt tárgyat képező területek csakis tavaszi vetés alá adatnak ki.

Szabadkán, 1917. évi aug. hó 15-én.

A városi tanács.

Kisbajmokon

egy kapa területű

házhely

jutányosan

azonnal eladó.

Bővebbet Szaulica Mátyás fűszerkereskedőnél Kisbajmokon

Közeli tanyára családós

csőszet,

illetve feles

konyhakertészt

keresek. Németh Simon, IV. kör, Beresényi utca 637.

MENETREND

Budapestről érk. délután	1:00
éjjel	6:01*
	12:24
Budapestre ind. délelőtt	10:15*
délután	1:55
éjjel	12:45
	5:28
Zomborból érk. délelőtt	10:02*
éjjel	10:11
Zomborba ind. éjjel	6:14*
	5:23
Ujvidékről érk. délelőtt	7:42
délután	1:21
éjjel	11:50
Ujvidékre ind. délután	1:48
éjjel	6:26*
	4:44
Szegedről érk. délelőtt	7:42
délután	12:40
éjjel	8:07
Szegedre ind. délelőtt	6:15
délután	1:30
éjjel	12:05
Cservenka—Gombosról érk.	éjjel 8:57
Cservenka—Gombosra ind.	éjjel 4:42
Zentáról érk.	" 11:05
Zentára ind.	" 4:38
Bajáról érk.	délelőtt 9:02
	éjjel 9:26
Bajára ind.	" 7:00
	" 5:05
Bácsalmásról érk. délelőtt	7:45

A *gal jelzettek gyorsvonatok. Az éjjeli idő: este 6-tól reggel 6-ig

Eladó

borok és szőlő SZOBONYA BERTALAN

Horgosi Királyhalmán elad 600 hl. ó és tavalyi bort, törkö ypálinkát 150—200 hl. Chasselas szőlő, továbbá Madeleine angevinet és Kossuth Lajost helyben átvéve és a vevő kosaraiba mérve.

Egy jó házból való fiu fizetéssel felvétetik a Szent Antal nyomdában

Viszketegség, sömör, rüh

bajt leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fleisch-féle eredeti

„Barnaszir“.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes dr. Fleisch-félőt kérjünk. Próbátégely 1:60, nagy tégely 3 kor. - - családi tégely 9 korona. - -

Kapható Szabadkán: Decsy Gyula „Szt. Teréz“ c. városi gyógyszerárában I. kör, Deák-utca, Kiskápolna mellett.

Női szépség csak akkor állandó ha „Medea“ email krémel

használ szavatosságunk mellett. **Megszüntet minden arcborítástatlanságot és üde arczbőrt kölcsönöz. Ára 14 korona.** Kapható: Mátis Bela kozmetikus s vegyésznél Kispeszt.

A „Délvidék“ már fél két-tőkor kapható az utcán.

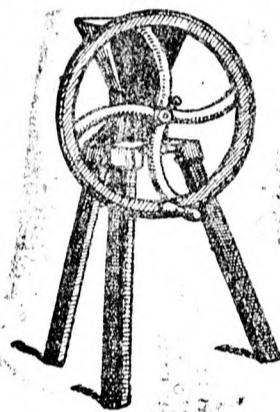
Kozma-utca 213. sz. alatt egy nagyobb

sarokház jó üzlettel azonnal eladó.

Hirdetéseket felvesz a „Délvidék“ kiadóhivatala.

Intézetünk részére egy megbízható szolgát felveszünk, rokkant katona előnyben részesül. Bővebbet a Keresztények Hitelszövetkezeténél Kölcsey-u. 248. sz.

A legjobb és legtökéletesebb

daráló

kis és nagy gazdaságok részére nélkülözhetetlen Kicsérélhető hengerrendszer. **Ára 75 korona.**

Azonnal szállítható. Előlegül 10 kor. küldendő. Megrendelhető pontos cím: és vasutállomás megjelölésével. ::

SOHR PÁL

acéláru különlegességek gyári raktára Somogyzil.

IZLÉSESE ÉS OLCSO ÜZLETI LEVÉL- :: PAPIROK ES BORITÉKOK A :::

SZENT-ANTAL KÖNYVNYOMDÁBAN

SZEREZHETŐK BE.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Központ: Osijek Flókok: Szabadka, Zagreb, Karlovac, Novi Oirkvenica. Befizetett alaptőke 10.000,000 és tartalékalap 2.000,000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskékre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizettetnek ki. Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami címleteket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.) külföldi érc- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket napi áron.

== Atvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat. ==

Folyósít: Jelzálogkölesönöket földbirtokra és nagyobb városokban házakra. || Kibocsájt: 4 1/2 és 5% (utóbbiak 3% nyeresémmel) pupilláris biztosságú, adómentes, mindenféle óvadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megbízásokat. VÉGZILEGELŐNYÖSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá bürzei és kommissionális megbízásokat.

Aruosztály: Árusít előnyös áron: legjobb belföldi gyártmányú arató-, fűkaszaló- és vetőgépeket, cséplőgépgarnitúrákat kukorica-kapáló és sormivelő ekéket, boronákat, szecskavágó-, daráló-, valamint egyéb gazdasági gépeket.